

Diarienummer: UN-2024/29

Handläggare: Agata Viltelund, verksamhetschef förskola

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Motion 2023:14 från Lotta Wiström (L) - Stärk resurserna till Fröhuset

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden ökar inte bemanningen på Fröhuset. Familjecentralen råder inte under UN, därav inget förslag till beslut.

Sammanfattning av ärendet

Öppna förskolans huvuduppdrag är en pedagogisk verksamhet, som även arbetar för att främja ett gott föräldraskap. Öppna förskolan är en del av familjecentralen där råd och stöd och BVC ingår som har en del i sitt huvuduppdrag att stödja och utbilda vårdnadshavare.

Förvaltningen ser ett behov av att förtydliga roller och ansvar samt gränsdragningar inom familjecentralen. Bemanningen följs upp årligen utifrån aktuella befolkningsprognoser därmed ingen förändring. Det kommer föras en tätade dialog mellan Öppna förskolan och Råd och Stöd utifrån att det finns en önskan att arbeta mer med föräldrastöd, det ska ske inom samverkan för familjecentralen.

I och med förflyttningen av öppna förskolan till utbildningskontoret tillsattes en familjebehandlare från Råd och Stöd till familjecentralens ledningsgrupp

Ärendets uppkomst och historik

Motionen berör både familjecentralen och öppna förskolan, vi vill därmed förtydliga uppdraget och rollerna för verksamheterna för att kunna ta ställning till motionen.

Familjecentralens uppdrag och roll

Familjecentralen är en mötesplats för föräldrar och barn. Verksamheter som ingår är Barnmorskemottagning, Socialtjänst, Barnavårdscentral, svenska kyrkan och öppen förskola. En familjecentral är en verksamhet i samverkan som riktar sig till blivande föräldrar, föräldrar och deras barn 0-5 år. Den är hälsofrämjande, stödande samt generellt och tidigt förebyggande.

Syftet med en familjecentral är att utifrån barnkonventionen erbjuda en mötesplats med tillgång till ett samlat och lättillgängligt stöd av god kvalitet från samhällets olika aktörer. Arbetet ska genomföras av barnets perspektiv, där barnets och familjens bästa sätts i centrum. Arbetet ska vara hälsofrämjande och förebyggande.

Den lokala samordnaren leder och samordnar fortlöpande det familjecentraliserade arbetet (8 h/v). Knivsta kommuns samordnare arbetar på Öppna förskolan.

Barnmorskan, barnhälsovårdssjuksköterskan och socionomen har alla i uppdrag att samverka på familjecentralen 4 h/veckan. Familjecentralens hjärta (där verksamheten bedrivs) är öppna förskolan där förskolepedagogen arbetar och samverkar med övriga professioner. Därmed är öppna förskolan en del av familjecentralen tillsammans med andra aktörer.

Familjecentralens övergripande och långsiktiga mål är att uppnå en god och jämlik hälsa hos blivande föräldrar, föräldrar, barn och andra viktiga vuxna runt barnet.

Socialtjänstens uppdrag i familjecentralen, i detta fall råd och stöd:

- Arbetstid i den öppna verksamheten på öppna förskolan för att möta föräldrar och finnas tillgänglig och skapa kontakter.
- Delta i särskilt riktade föräldragrupper såsom tematräffar, föräldraträffar etc.
- Deltagande i arbetsgruppsmöten samt gemensamma planeringsdag 1 gång per termin samt delta i den obligatoriska fortbildningen för länets familjecentraler ½ dag per termin.
- Deltar årligen på FFFF-konferensen, föreningen för familjecentralers främjande

Förskolepedagogens uppdrag, Öppna förskolan:

- Att skapa en nära mötesplats där alla känner sig inkluderade.
- Att verksamheten och bemötandet gör att alla känner sig trygga.
- Att skapa nätverk mellan familjerna.
- Att stärka och stötta föräldrarna i sin föräldraroll och vara lyhörd i de viktiga vardagssamtalen.
- Att erbjuda en pedagogisk verksamhet med skapande, sång, utevistelse etc. och visa på och inspirera föräldrar vad man kan göra med barn.
- Deltagande i arbetsgruppsmöten samt gemensamma planeringsdag 1 gång per termin samt delta i den obligatoriska fortbildningen för länets familjecentraler ½ dag per termin.

Barnmorskans och BVC-sköterskans uppdrag:

- Arbetstid i den öppna verksamheten på öppna förskolan.
- Följa med förälder för introduktion på öppna förskolan.
- Särskilda riktade föräldragrupper t ex Ung mamma-grupp, Copegrupp.
- Deltagande i arbetsgruppsmöten samt gemensam planeringsdag 1 gång per termin samt delta i den obligatoriska fortbildningen för länets familjecentraler ½ dag per termin.

Under läsåret träffas ledningsgruppen 4 gånger per år, där det sker en samverkan mellan aktörerna utifrån verksamhetsplanen.

Öppna förskolans uppdrag och roll

Öppna förskolan regleras av Skollagen (2010:800) 25 kap 3 §:

"En kommun får anordna öppen förskola som komplement till förskola och pedagogisk omsorg. Den öppna förskolan ska erbjuda barn en pedagogisk

verksamhet i samarbete med de till barnen medföljande vuxna samtidigt som de vuxna ges möjlighet till social gemenskap."

Enligt Skolverkets Allmänna råd med kommentarer för öppen förskola, är verksamheten en kompletterande form av förskoleverksamhet som riktar sig till barn som inte är inskrivna i förskola samt förälder, dagbarnvårdare eller annan vuxen som har ansvar för medföljande barn. Den öppna förskolan erbjuder barn en pedagogisk gruppverksamhet samtidigt som den kan ge föräldrar stöd i föräldrarollen. Vidare framgår av de allmänna råden att "Råden anknyter till skollagens bestämmelser om den öppna förskolan och utgår från den öppna förskolans särskilda förutsättningar. De har även anknytning till förskolans läroplan. Denna gäller inte för öppen förskola men Skolverket anser att den kan vara vägledande."

Öppen förskola är alltså främst en pedagogisk verksamhet, som även arbetar för att främja ett gott föräldraskap.

Varken familjecentralen och öppna förskolan ligger under socialtjänstlagen som motionen hänvisar till.

I samtal med Fröhusets medarbetare och utifrån familjecentralens verksamhetsberättelse 2023 är vårdnadshavare väldigt nöjda med verksamheten. Vårdnadshavare och personal har fått svara på bland annat om familjecentralen erbjuder lättillgängligt stöd, har ett uppsökande arbetssätt, erbjuda tidigt stöd och stärka det sociala nätverket runt familjer.

Här nedan ser ni besöksstatistik för Öppna förskolan, Fröhuset:

Besöksstatistik

-Antal unika besökare under året var 701.
-Antal familjer som besökt familjecentralen under året var 279 stycken.
-Antal deltagare totalt i babycafé var 591 fördelat på 36 antal öppentillfällen. 111 kvinnor och 12 män. I snitt på våren deltog 11 besökare per tillfälle. På hösten deltog i snitt 21 besökare per tillfälle.
-Antal deltagare totalt i krypklubben var 399 fördelat på 33 antal öppentillfällen. 97 kvinnor och 39 män. I snitt på våren deltog 11 besökare per tillfälle. På hösten deltog i snitt 12 besökare per tillfälle.
-Antal deltagare totalt i öppen förskola var 1342 fördelat på 36 antal öppentillfällen. 187 kvinnor deltog samt 96 män. I snitt på våren deltog 33 besökare per tillfälle. På hösten deltog i snitt 42 besökare per tillfälle.
-Antal deltagare i föräldragrupper var 39 par -Antal deltagare i spädbarnsmassage var 7 stycken kvinnor fördelat på 1 tillfälle.
HLR vid ett tillfälle, 14 deltagare, 14 olika familjer. Föreläsning vid ett tillfälle cirka 95 deltagare Barnrättsdagen ett tillfälle cirka 45-50 familjer Dagläger en dag med 6 familjer, 8 vuxna och 11 barn

Det som framgår som ett utvecklingsområde utifrån verksamhetsberättelsen 2023 är att personalen ser ett ökat behov av fler riktade grupper för familjer med behov av stöd.

Personalen på öppna förskolan har aldrig behövt neka en besökare/familj utifrån att det skulle vara fullt i lokalen, samma gäller för de riktade grupperna. De som önskat anmäla sig har haft möjlighet att komma. Vi följer upp befolkningsprognosen årligen utifrån att se kommande förändringar. Eftersom samtliga besökare får möjlighet att delta på

öppna förskolan ser vi inget behov att utöka tjänsterna på öppna förskolan idag. Utifrån prognosen kommer det även ske en minskad barnkull. Varje år ser förvaltningen över befolkningsprognoserna utifrån det aktuella nuläget i dialog med verksamheterna. Om det finns ett behov av att starta upp riktade grupper kan de ske i samverkan i familjecentralen tillsammans med Råd och Stöd som är en av deras huvuduppgifter.

Rättslig utredning

Lagstöd

Skollagen (2010:800)

Allmänna råd 2000:1, Allmänna råd med kommentarer för öppna förskolan

Interna styrdokument

Verksamhetsuppföljning/plan Knivsta Familjecentralen 2022 och 2023.

Familjecentralerna i Uppsala Län

ViS familjecentralerna

Ekonomiska konsekvenser

Utifrån förvaltningens förslag kommer det inte ske några ekonomiska konsekvenser.

Barnkonsekvensanalys

Barnkonsekvensanalys är gjord enligt checklista.

Underlag för beslut

Tjänsteutlåtande 2024-04-15

Beslutet skickas till

Akten

Rektor Fröhuset

Agata Viltelund
Verksamhetschef förskola

Barnchecklista inför beslut

Alla under 18 år är att betrakta som barn.

1. Påverkar beslutet barn?

Ja ☐ Nej ☒

Förvaltningens förslag innebär att verksamheten fortsätter som tidigare.

2. Hur har barns bästa beaktats?

Tagit del av närvaro statistik, samtliga familjer har möjlighet att ta del av verksamheten.

3. Beskriv eventuella intressekonflikter.

4. Barn tillfrågas vid övergripande fleråriga planer/styrdokument. Har så skett?

Ja ☐

Nej ☐

Inte aktuellt. Beslutet rör inte en övergripande flerårig plan eller ett flerårigt styrdokument. ☒